

Майстриня із Великого Мидська

Костопільщина багата талановитими людьми. Славиться народними умільцями і віддалений від райцентру Великий Мидськ. Під час відзначення Днів села тут щороку можна побачити цілу галерею різноманітних виробів місцевих майстрів і майстринь. Та особливою гордістю Великого Мидська є 72-річна рукодільниця Євгенія Кошудько

Люди нашого краю

З чоловіком Олександром та братовою дружиною

Майстриня із Великого Мидська

Костопільщина багата талановитими людьми. Славиться народними умільцями і віддалений від райцентру Великий Мидськ. Під час відзначення Днів села тут щороку можна побачити цілу галерею різноманітних виробів місцевих майстрів і майстринь. Та особливою гордістю Великого Мидська є 72-річна рукодільниця Євгенія Кошудько

«Коли починався сезон збирання чорниць, мати брала до лісу мене з братами»

гоні, Сашко почав до мене ровером їздити. А трохи згодом ми побралися, і я пішла у невістки.

У Великому Мидську був колгосп імені Чапаєва, я стала працювати на фермі. Доглядала телят. На роботу йшла о 3-й годині ранку. Попоносила відра із молоком і перегоном, аби їх вигодувати.

Пізніше перейшла у польову ланку.

Чоловік Олександр працював у колгоспі на тракторній бригаді. Був слюсарем, упродовж року ремонтував колгоспну техніку, а у жнива сідав за кермо комбайна.

виставки тканих та вишитих виробів Євгенії Олександрівни, - долучається до розмови сільський голова Великого Мидська Олена Ступницька. - Ми дуже пишаємося, що в нашому селі живе така талановита майстриня».

«Голка й нитка - мої два крила»

«Поляк обмотався

- Я проживаю у Великому Мидську із 1966-го року, - розповідає Євгенія Олександрівна - А коріння моє в'ється із Вигона, що біля Злазного. Там я народилася. Мої батьки, Олександр і Євдокія Ткачуки, мали семеро дітей. У дитинстві я з братами пасла гусей і корів. А ще люди із села Ставок приводили до нас телят, і ми на літніх канікулах їх пасли.

Коли піросла, мати навчила мене доіти корів і прости пряху. Вона була людиною веселої вдачі і доброю господинею. Робота у її руках кипіла. Пам'ятаю, коли починався сезон збирання чорниць, мати брала до лісу мене з братами. Вона дуже швидко збирала чорницю. До обіду наберемо два відра, я їду в Костопіль продавати, а мати трішки відпочине - і знову в ліс по ягоди.

Дуже любила співати і танцювати. На весіллях вона не пропускала жодного танцю. Батько на те казав: «Якщо хоче, то нехай собі скаче!»

Я й сьогодні пам'ятаю пісні, що їх співала мати. А найбільше ось цю:

*Ой п'є чумак, п'є, в нього гроші є,
Ой да за ним, за ним
Його мати гірко сльози лле.
Ой сину-сину, дитино ж моя,
Ой да покинь-покинь горілочку пити,
Бо проп'єш коня.
Ой сину-сину, дитино ж моя,
Ой да покинь-покинь
Вдовицю любити,
Бо зведе з ума.
Ой мамцю ж моя, не покину я,
Ой да й не покину горілочку пити,
Бо ж солодка.
О, мамцю ж моя, не покину я,
Ой да й не покину
Вдовицю любити,
Бо ж хороша.*

Мої батьки прожили життя дуже гарно, як мовиться, душа в душу.

«Посиділи з Сашком під тітчиною яблуною, а згодом побралися»

Зі своїм чоловіком Саніком доля звела мене так. Одного разу я приїхала у Великий Мидськ погостювати до своєї тітки Ганни. Мене вполював сусідський хлопець. Його звали Сашко. Ми з ним постояли у тітки під яблуною, порозмовляли. Дізнавшись, що проживаю у Ви-

18 жінок. Доводилося сапати і рвати буряки, рвати і терти льон. Робота була тяжкою, але ніхто на те не нарікав. Пам'ятаю, складаємо льон у копи і пісні співаємо:

*Посій, мати, жито, жито на порозі,
Бо як це жито зійде,
Дочка в гості прийде.
Росло-росло жито,
Та й стало хилиться.
Ждала мати дочку,
Та й стала журиться.
Ти думаєш, мати, що я тут паную.
Як вийду на вулицю -
Білих рук не чую.
Ти думаєш, мати, що я розкіш бачу.
За дрібними слізоньками
Стежечки не бачу.*

Або ж таку:
*У полі криниця дрільом дрільована,
Чи ти, дівко, гарна чи намальована?
Я немальована, я непудрована,
Я в свого батейка з малих літ кохана.
А в моего батейка бистрая річенька,
Ніхто не перейде, як я, молоденька.
В правій руці ключик від моего серденька.
В правій руці ключик серце замикає,
Бо я вже думаю любов забувати.
Зібралися хлопці до моєї хати.
Почали дівчатам літа рахувати.
Один каже: "20", другий - "18",
А третій питає, який посаг має.
Казав мені батейко буде віддавати,
Буде віддавати, три гектари дати.
Як мені, дівчині, три гектари брати,
То тобі, козаче, треба 10 мати.*

Працюючи в колгоспі, треба було дбати ще й про своє господарство. А вдома ж тримали і корову, і свиней, і іншу живність. А ще сіяли зернові, садили картоплю, бо в селі ж без цього не проживеш. Вставала завжди раненько, порала у хліві і бігда на роботу. А в час польових робіт треба було встигнути просапати домашню городину, картоплю. Восени, коли починали її копати, свекруха казала: «Женю, ходи, хоч коробку до роботи накопаш». Куди було подітись. Чіпляю на плечі плетену коробку, беру в руки лопату і йду слідом за свекрухою на поле. За домашньою і колгоспною працею не було коли й батьків відвідати. А так хотілося хоч на хвилиночку до батьківської хати, до своєї матері. І як тільки випадала така нагода, брала на руки маленького синочка, обпиналася рядном і йшла пішки через Майдан у село Вигін до батьків.

До оселі Євгенії Кошудько мене завела сільський голова Великого Мидська Олена Ступницька. Про наш візит господиню оселі ніхто не попереджав, тому у глибині душі затаїлося деяке хвилювання, аби, чого доброго, не вийшло так, як у відомій приказці про непроханих гостей на порозі. Проте мої побоювання виявилися марними. У Великому Мидську навіть незнайомих людей зустрічають привітно. Тому господиня запросила до хати, попередивши з порога, аби не роззувалися. Чисто прибранна оселя зустріла нас приємним ароматом свіжих пирогів, що були виїняті з печі всього за кілька хвилин до нашого приходу. Вдихнувши запах свіжоспеченого тіста, подумки повернувся у власне дитинство і пригадав ті щасливі хвилини, коли мати діставала з печі кілька блях таких же домашніх пирогів.

Минувши кухню, заходимо до вітальні. Подивившись навколо, на якусь мить втрачаю дар мови. Таке враження, що зайшов не до звичайної сільської хати, а до якогось етнографічного музею. Підлогою кімнати застелена вишитим килимом ручної роботи, а диван - вишитим гладдю простирадлом і заставлений більшими і меншими вишитими подушками, поряд з ними лежить багато вишитих рушників і серветок. Найкращі рушники висять на покутті на обрамленні образів Спасителя і Божої Матері. На стінах - вишиті картини, а на стільцях - домоткані накидки. Дізнаюся, що це це - творіння вмілих рук Євгенії Кошудько. Кімната, що поряд із вітальнею, також рясніє вишитими рушниками, подушками, скатертинами. Одне слово, такий собі невеличкий вишиванковий диво-острівець.

- Вишивання стало моїм захопленням на все життя, - продовжує свою розповідь Євгенія Кошудько. - Коли вийшла заміж, у свекрушиній хаті спочатку більше пряла на коловертку вовну та ткала на верстаті доріжки. Та згодом душа потягнулася до вишивання. Голка й нитка стали ніби моїми двома крилами. Щоправда, за щоденними сільськими клопотами на вишивання залишалося зовсім обмаль часу, тому бралася за це ремесло довгими зимовими вечорами або ж уночі, коли в хаті всі позасинають.

- Жодне сільське свято не минає без

українськими рушниками, а згодом повіз їх у Польщу»

Євгенія Кошудько розповіла цікаву історію про те, як її вишиті рушники потрапили аж у Польщу.

- Моя сестра поїхала на заробітки до Польщі, де познайомилася з поляком. Через якийсь час приїхала з ним у село. Коли вони прийшли до мене в гості, то поляк як угледів вишиті рушники, то одразу обмотався тими, які найбільше вполював. Так з отими рушниками і пішов після гостювання, а згодом повіз їх на свою батьківщину. А в Донецьку у мене жив брат, то я йому подарувала дві вишиті подушки. Він не міг натішитися таким подарунком. А коли дочка йшла заміж, то і свасі свої вишивки дала. Усе, що маю, віддам своїм внучкам Юлії і Людмилі. Вони ж дівчата, думаю, що їм у житті знадобиться. Хочу, щоб обом залишилася згадка про мене.

Усього ж у Євгенії та Олександра Кошудьків народилося двоє дітей: син Петро та донька Галина. Кожен проживає зі своїми сім'ями у власних оселях. Петро - у Великому Мидську, а Галина - в Рівному. А баба Женя мешкає у своїй хаті одна, бо господар уже відійшов у вічність.

- Шкода, що здоров'я вже не те, - бідкається Євгенія Кошудько. - Ось нещодавно довелося пройти курс лікування з капанням, то на ліки віддала 3,5 тис. грн. Це дві мої пенсії. А треба ж ще за щось жити. Та й добриво мушу купити, і за садіння картоплі заплатити...

Втім баба Женя аж ніяк не нарікає на життя. Каже, аби лише мир був в Україні і люди не гинули, а все решта з Божою допомогою якось переживеться.

Покидаючи цю затишну й охайну оселю із бабиним гостинцем - ще теплими пирогами, звернув увагу на те, що коло хати квітує чимало тюльпанів, висаджених руками господині. Сам квітник просапаний та доглянутий. Видно, що серце і душу Євгенії Кошудько тішать не лише мереживо власних вишивок, а й гарні квіти. А в народі кажуть: хто любить квіти, той любить людей. Мабуть, що так воно і є.

Олександр НИКОНЧУК